

2 San Pedro

Jesu yequinare ojoa ohoahye Pedro

¹ Yuhuh Simo Pedro, Jesucristo buhe duti tiqiro cūriguh ijiaja. Sa yeguh tiqiro cahacjūta ijiaja. Sa yeguh musare ojoa ohoaja yuhuh. Cohācjū marine yuhdūoriquiro Jesucristo pehe ñañe marieniquiro ijire. Sa yero tiqirore musa wacū tutuagū, tiqiro yequina wahagū yeri jiri musare. Sa wahana musa gūhuh usā yero saha tiqiro yequina ijire. Mari ihcāno saha tiqiro yequina ijiaja. Sa yeguh musare ojoa ohoaja.

² Sa yena Cohācjū gūhuhare, mari puhtoro Jesu gūhuhare masi nemona tiquina cahñe mehna quehnoano ijiducunata musa. Sa quehnoano musa ijiatire musare sini basaja. Sa yeguh musare quehnoa dutiaja.

Ohō saha ijire Cristo yequina

³⁻⁴ Tiqiro yequina ijiatinare Cristo marine pijiri. Tiqiro sa pijigū tūhona, tiqirore yūhtii mari. Sa yūhtina Cohācjūre masi nemona, tiqiro tutuaye mehna tiqiro cahmeno sahata quehnoana ijinata mari. Tiqiro ijire tiqiro yequina ijiatinare marine pijiriquiro. Quehnoariquiro, masi pehoriquiro tiqiro ijiro sahata ijiatinare marine pijiriquiro ijire. Sata tiqiro tutuaye mehna marine quehnoa yuhdūaro yeri. “Ohō sahata musare quehnoano yeitja”, tiqiro nidiro sahata marine quehnoa yuhdūaro yeri. Marine tiqiro sa yegū

ahri yehpa cjě ñañene, ñañene mari ɥe pjeje pehere mari duhu cjã. Ti ñañe pehe marine ñano wahagũ yemedi. Sa yena tiquirore yahtina, Cohãcjũ ijiro saha ijinata mari.

⁵ Sa yena Cristore wacũ tutuana iji tuhasare mɥsa. Sa yena ohõ saha ye nemoña tja: Quehnoana ijiya mɥsa. Quehnoano wacũ masina ijiya mɥsa.

⁶ Ñano ye duepenata Cohãcjũ cahmeñe pehere yeducuya mɥsa. Sa yena Cristo yequina mɥsa ijiri buhiri ñano yɥhdɥepenata sa ihcãno sahaducuya mɥsa. Sa yena Cohãcjũre ño peona, tiquiro cahmeñene yeya mɥsa.

⁷ Sa yena mɥsa mehna cjẽnare cahme cahĩna, tiquinare quehnoano yedohoya mɥsa. Sa yena ijipihtiyequina apequina gũhure cahĩña mɥsa.

⁸ Mɥsa sa ye nemogũta quehnoa yɥhdɥare. Mɥsa sa ye nemona, quehnoañene yena ijiducunata. Sa yena Cristo tiquiro cahmeñene quehnoano yeducuna ijinata mɥsa. Ihyo ijina ijisi mɥsa. Sa ye Cristore mɥsa wacũ tutuari ihyo warota ijisi. Yɥhɥ nidiro sahata mɥsa ye nemogũ quehnoa yɥhdɥare.

⁹ Mɥsa sa ye nemoedana Cohãcjũ yere ne masiedabutiare mɥsa. Sa ye nemoedana Cristo mɥsa ñano yerire tiquiro cohãrire ne wacũedare mɥsa. Sata bo cã duare mɥsa.

¹⁰ Sa yena, yɥhɥ acaye, Cohãcjũ yequina ijiatinare mɥsare tiquiro iji dutigũ yahtiri mɥsa. Sa yahtirina ijina, tiquiro yere wacũducu duana, tiquiro cahmeñene tutuaro sa yeducuya. Mɥsa sa yena potota Cohãcjũ mehna ijinata mɥsa. Sa yena potota tiquiro beserina ijinata mɥsa. Sa yena ñañene yeducusi mɥsa.

11 MUSA sa tiqairo cahmeno saha yerina ijina mari pãhtoro marine yãhdãoriquiro Jesucristo tiqairo ijiropã quehnoano wahanata mUSA. Potota tiqairo yequina waro mUSA ijigã ihñano “Quehnoano mehna yãhã mehna ijiya mUSA”, ninota Jesu mUSARE.

12 Sa yegã ahrire mUSARE sa wacũgã yeducuutja. Ahri mUSARE yãhã yahurire masi tuhasari mUSA. Sa masina Cohãcjũ yere mUSA tãhoriro sahata quehnoano yena nine mUSA. Sa yerina mUSA ijepegãta ahri mUSARE yãhã yahurire sa wacũgã yeducuutja mUSARE.

13-14 Mehenogã dãhsare yãhã yariato. Tire quehnoano yahuri mari pãhtoro Jesucristo yãhãre. Sa yegã catinigã waro ahri yãhã yahurire mUSARE sa wacũgã yeducuutja. Yãhã sa yegã quehnoarĩne.

15 Sa yegã ahri yãhã yahu ojoarire mUSARE ojoa cũ pehogutja, yãhã yariari bato mUSA quehnoano masiatire. Sa yena ahri yãhã yahurire sa wacũducunata mUSA.

Cristo tutuariquiro tiqairo ijiye tiyere ihñahye Pedro gãhã

16 Sa yena Cristo tiqairo tutuaye gãhãre tiqairo ahtati gãhãre mUSARE yahuna, usã esa tuharo yahuna niedaja. Tutuariquiro tiqairo ijiyere usã basita ihñã.

17 Cristo tutua yãhdãariquiro tiqairo ijiyere usãre ihñori Cohãcjũ mari PACã. Tiqairo sa ihñogã tiqairo pehe quehnoano asi siteriquiro ijiri. Tiqairo sa asi sitegã ohõ saha nino ca tari ti asi siteropã: “Ahriquiro yãhã macã, yãhã

cahñiquiro ijire. Tiquiro mehna quehnoano bu-cueaja”, nino ca tari usã tãhogã.

¹⁸ Uhmusepũ tiquiro sa nigũ tãhou usã. Cũnũ buipũ Cohãcjũ tiquiro ijiri cãnũpũ Cristo mehna ijii usã.

¹⁹ Tire ihñarina ijina, Cohãcjũ yere yahu mãhtariquina panopũ cjẽna tiquina ojoari potota ijigũ quehnoano masiaja usã. Tiquina ojoarire quehnoano buheducuna quehnoano yena nine mũsa. Ti tiquina ojoari Cohãcjũ yere marine quehnoano masigũ yere. Ahri yehpapũ ñano tiquina yeri yehpapũ mari ijigũ quehnoano masigũ yere marine. Sa yena Cohãcjũ yere tiquina ojoarire sa buheducuya. Sa buheducuna Cristo tiquiro tojoa tagũpũ buhe duhunata. Sa tojoa taro tiquiro yere mari masiedarire marine quehnoano masi pehogã yerota.

²⁰ Ijipihtiyẽ ti yũhũ yahuri yũhdũoro ahri pehere quehnoano masiña mũsa: Cohãcjũ yere panopũ tiquina ojoarire buhena mari esa tuharo tire buhena, “Ohõ saha nino niaga”, ni masiedaja mari. Espiritu Santo yedohoro mehna masiaja mari.

²¹ Ne masa tiquina esa tuharo Cohãcjũ yere ojoerahye. Panopũ cjẽna Cohãcjũ yere tiquina ojoagũ Espiritu Santo pehe tiquina ojoatire tiquinare masigũ yeahye.

2

*“Cohãcjũ ye buheye ijire”, ni meho
buheyequinare yahuahye Pedro
(Jud 1.4-12)*

1 Panopu mari acaye judio masa mehna cjēna “Cohācjū yere yahu m̄htarina ijiaja”, ni mehoñequina ijie tiahye. Tiquina yero sahata yojopu ḡhure masa mehna cjēna sa ni mehoñequina ijietā. Potota tiquina buheboro sahata ni mehoñe pehere buheeta. Sa buheye Cristo ye buheye pehere dojomehneeta. Sa ye “Cristo ȳhd̄onohrina ijiaja”, niepeta Cristo dutiyere ne ȳhtierare tiquina. Sa ye tiquirore “ʘsā p̄h̄toro ijire”, ni t̄hotuerare. Ti ijipihtiyere tiquina sa yeri buhiri duita tiquinare Cohācjū pecapu waha dutirota.

2 Sa ni meho tiquina buhegū t̄hoye tiquina ñañene tutuaro cahmediro sahata peyequina masa tiquinare ihña cū ñano yeeta. Tiquina sa ñano yegū ihñañe apequina masa ḡhū quehnoañe buheyere ñano quiti dahreeta.

3 Sa ye tiquina ni mehoñequina niñerure wapa cahmeñe, ni mehoñe buheyere buheeta masare. Tiquina sa buheri buhiri Cohācjū tiquinare pecapu waha dutirota. Panopure sa yeyequinare buhiri dahre duti tuhasahye tiquiro.

4 Sata panopu buhiri dahre dutiahye ñañequina angele ḡhure. Tiquinare pecapu peresu yeahye. Sa yero pihtiri deco bato tiquinare buhiri dahrerota.

5 Sata panopu cjēnare Cohācjūre cahmeeñequinare buhiri dahreahye. Sa yero ijipihtiro ahri yehpare miono, ijipihtiyequina ñañequina masare mio wejēahye. Sa yero Noéne tiquiro mehna cjēna ḡhure ȳhd̄oahye. Tiquina ijipihtiyequina tiquiro ȳhd̄oriquina ocho masa ijiahye. Noé pehe quehnoañene ye dutiro ti pje

cjēnare buhee timahye.

⁶ Sata Sodoma wame tiri maca cjēna gūhure Cohācjū buhiri dahreahye. Ti macarine peca mehna quehnoano ũjūa peho cāhye. Sa yero camepū ijiatiquinare tiqirore cahmedatiquinare ihñono niahye. Ñañequinare tiqiro buhiri dahreatire ihñono niahye tiquinare.

⁷ Sa yero Lote wame tiriqirore yūhdūoahye. Lote pehe quehnoariqiro ijiahye. Sa quehnoariqiro ijiro Sodoma cjēna Cohācjū dutiyere yūhdūdcayequina ña yūhdūaro tiquina yegū ihñano caributia wahahye tiqiro Lote. Sa yero ũmūa tiquina basi tiquina pagari mehna tiquina ñano yegū ihñano caributia wahahye tiqiro.

⁸ Tiquiro quehnoariqiro ñañequina watoa ijiahye. Sa yero decoripe ña yūhdūaro tiquina yegū ihñano, ñano tiquina yahuducugū tūhoro ñano jeripohna tiahye.

⁹ Tiquirore Cohācjū yūhdūogū ihñana ahri yūhū yahuatire masiaja mari. Cohācjū mari pūhtoro tiqirore cahmeñequinare tiquina ñano yūhdūgū ihñano tiquinare yūhdūorota. Sa yero ñañequina pehere peresu yero, tiquinare cūore pihtiri deco ijigū tiqiro buhiri dahreatiquinare.

¹⁰ Ñañene tutuaro ũe pjeyequina Cohācjūre yūhdūdcayequina tiquina pūritare ñano buhiri dahrerota tiqiro. Tiquina mūsa mehna cjēna ni meho buheyequina ñañene yeye, ne cuerare. Sa ye būe tierare tiquina. “Apequinare masi yūhdūdcaja”, ni tūhotuyequina ijire tiquina. Sa

ijiyequina ijiye ʌhmʌse cjēna tutuayequinare ne ño peoera, ñano ni bujupere tiquinare.

¹¹ Angele pehe ne tiquina yero saha yerare. Tiquina pehe ni meho buheyequina yʌhdʌoro tutuayequina ijire. Sa ijiepetata tiquina ne bujupeye mehna ni meho buheyequinare ñano yahusãedare Cohãcjüre, yʌhdʌdʌcaeyequina ijiye.

¹² Sa ye ahriquina ni meho buheyequina pehe nʌcʌ cjēna wahiquina yero saha tʌho masieñequina ijire. Nʌcʌpʌ boca sa tiquina wejēatiquina yero saha ijire tiquina. Tiquina basi cahmeno saha yere tiquina. Sa ye tiquina masieñequinare bujupe, ñano ni yahuducu cohtere. Sa yeyequina ijigũ wahiquinare mari wejēdiro saha Cohãcjũ tiquinare pecapʌ cohãnota.

¹³ Sa yero tiquina ñano yeri buhiri buhiri dahrerota Cohãcjũ. Tiquina ñañene tutuaro cahmene. Sa ye ñano yeducure. Mʌsa mehna bose deco yeye, ti bose deco ijigũ tiquina ñañene ye yʌhdʌare. Sa yeye mʌsa bose decore tiquina wete ohõno saha tiquina ñañene pihore mʌsare.

¹⁴ Sa ye numiare ihñañe, ñehe duare tiquina. Sa ye ñañene sa yeducu duare. Cohãcjüre wacũ tutuera cjũñequinare ñañene ye dutiye, sa ijiyequinare tiquinare ihña cũgũ yere. Sa ijiye tiquina sehsaro apee borore, niñeru gũhare ni meho ehma mihniñequina ijire. Tiquina Cohãcjũ tiquiro buhiri dahreatiquina ijire.

¹⁵ Tiquina Cohãcjũ yere buheraye, sijoro saha ijiye buheye pehere buhere. Sa ye Balãa yero saha yeye nine. Balãa, Beor macʌno ijiahye. Tiquiro pehe panopʌ tiquiro ñañe yeri mehna niñerure wapata duamahye.

16 Tiquiro sa yegū ihñano tiquiro yacoro burro tuhtiahye ticoro uparore. Tiquiro yacoro burro yahuducuericoro ijiepegāta Cohācjū ticoro uparore tuhti dutiahye ticorore. Ticoro sa tuhtigū tūhoro Balāa tutuaro tiquiro ñañene ye duamedire duhu cāhye.

17 Ahriquina ni mehoñequina mári pohteripū aco marieno yero saha ijire. Aco marieñe pohteri ti dūhseati ijieraro saha tiquina ni mehoñequina ne dūhseati ijierare. Sa ye ehmeo cururi wihnono ti wēdoqueoye cururi ti sa comesaducuro sahata, tiquina ni mehoñequina gūhū ihcāno saha yahuducuera, sa comesaducure. Sa yero nahitiano warore quehno tuhasahye Cohācjū topū tiquinare buhiri dahrero taro.

18 Tiquina ni mehoñequina tiquina yahuducuye dūhseati ijierare. Masiñequina yero saha masare sa buhe maca cāhre. Ohō saha ni buhere tiquina: “Mari cahmeno sahata mari yegū quehnoarñe”, ni buhemene tiquina. Tiquina sa ni buhegū masa tūhoye ñañene űe pjeje, tiquina ye buheyere cahmene. Apequina masa Cohācjūre potota coā cahme dūcayequina mehenogāta wahare tiquina ñañene tiquina duhuri bato. Tiquinare ni mehoñequina buhegū tūhoye ñañene cahmene tja Cohācjū yequina ijiboriquina ijiepetā.

19 Tiquinare ohō saha ni buhere ni mehoñequina: “Mari cahmeno sahata mari yegū quehnoarñe”, ni buhemene tiquina. Tiquina sa ni buhepegūta tiquina nidiro saha wahaerare tiquinare. Ñañene duhu dureraye, tire duhu masiedabutiare. Tiquina sa ñano yeye, “Queoro ijire űsā yeri”, ni tūhotumene tiquina. Sa ye

tiquina ti ñañene ne duhu masiedare. Ti ñañe tiquina pũhtoro yero saha ijire.

²⁰ Mari pũhtoro Jesucristore marine yũhdũoriquirore coã cahme dũcayequina pehe ahri yehpa cjẽ ñañene duhu cãmedi. Tiquina sa duhuri bato pari turi ñañene yeye, ña yũhdũaro tojoare tiquina. Cristore tiquina masiato pano tiquina iji mũhtariro yũhdũoro ña yũhdũaro tojoare, pari turi ñañene yeye.

²¹ Sa ña yũhdũaro tojoaye quehnoañe buheye pehere tiquina ne masi mũhtaedagũ quehnoa yũhdũboya tiquinare.

²² Sa ye pari turi ñañene yeye, masape tiquina ni yahuducue tiriro saha yee nine tiquina. Ohõ saha ni yahuducure masa: “Diero etoa tuhasa pari turi tiquiro etoa cũrire ihyare. Sa yero yesere tiquina coseri bato pari turi tiquiro ñari sahbarũ cuhsare tja. Sata yere quehnoañene cahmemediquina gũhũ pari turi ñañene cahmeñe tja”, ni yahuducue tire masa.

3

Cristo ahri yehpapũ tiquiro tojoa tatire yahuahye Pedro

¹ Yũhũ cahĩna, mũsare ihcã pũ oja oho tuhasaũ. Sa yegũ ahri pũre tja yojopũre mũsare oja ohogũ niaja. Sa yegũ pũa taha ojoagũ ahri ijipihtiyere mũsare wacũgũ ye duagũ niaja quehnoañe dihitare mũsare tũhotu dutigũ.

² Ahri yũhũ yahuatire wacũña mũsa: Panopũ cjẽna quehnoañequina Cohãcjũ yere yahu mũhtariquina mũna tiquina yahu ojoarire wacũña. Sa yena mari pũhtoro marine

yãhd̄oriquiro Cristo tiquiro dutiye gũh̄ure wacũña. Ti dutiyere usã tiquiro cũrina m̄sare buhei.

³ Sa yena ahrire wacũ m̄htaña: Pihtiatì deco panogã Cohãcjũ yere b̄j̄upeyequina ijieta. Tiquina ñañene tutuaro cahmeducuyequina ijiye, ti ñañene yeducueta. Ohõ saha ni b̄j̄upeeta:

⁴ “Cristo ‘Tojoa taãtja’, nieperota ne tojoa tasi. ¿Tojoa ta dueperota d̄h̄sero ne bajuerajari tiquiro? Ahri yehpa iji d̄cari bato mari ñecusum̄a m̄na iji turiayequina tiquina yariari bato ijipihtiro sijoro saha waharo marieno sa ijiducure. M̄nanota sa ijiducu cãre. Sa yero ahri yehpare ahtatiquiro ãhm̄sep̄are mariedare”, ni b̄j̄upeyequina ijieta.

⁵ Sa ni b̄j̄upeye ahri pehere ne wacũ d̄erare tiquina: Panop̄are Cohãcjũ tiquiro dutiro mehna ahri yehpare, ãhm̄se gũh̄ure bajumehneahye. Sa yero ahri yehpar̄a aco dihita ijirirore dihta ijigũ yeahye tiquiro. Sa yero aco mehna ahri yehpa yojop̄are ti ijiro sahata ahri yehpare yeahye tiquiro.

⁶ Sa yero camer̄a ahri yehpare miono, cohã pehoahye ahri yehpa cjẽne. Sa yero ahri yehpare ihcã tahata sijoro saha wahagũ ye tuhasahye Cohãcjũ.

⁷ Sa sijoro saha wahagũ yeperota yojop̄are ãhm̄sere, ahri yehpa gũh̄ure pari turi came-sagũ yerari tiquiro. Tiquiro dutiro mehna ahri yehpare, ãhm̄se gũh̄ure yojop̄are ti ijiro sahata ijiducu nemogũ yero nine. Sa yero cohtero nine came ijipihtirop̄are ãjũano taro. Sa cohtero nine Cohãcjũ tiquirore cahmeeñequinare buhiri dahrero taro. Sa buhiri dahrero tiquinare pecar̄a

cohãnota.

8 Yũhũ cahĩna, ahrire wacũña masa: Mil cahmarine “Yoa yũhdũari pje ijire”, mari ni tũhotuepegũta ihcã decota ijire, Cohãcjũ ihñagũ.

9 “Cohãcjũ tiquiro nidiro saha umũñano yerabu-tiare”, nine masa. Sa ijierare. Masare quehnoano ye duaro cohtenino nine. Ne ihcãquiro masunore pecarũ cohã duerare tiquiro. Sa yero ijipihtiye-quina tiquina ñañene bũjua witigũ, ñañene duhugũ cahmeno nine tiquiro.

10 Ñamipũre yaque bũcũro tiquiro wacũeno mehna yaquero sajãriro saha Cristo ahri yehpapũre wacũeno mehna ahtarota. Tiquiro ahtagũta to tutuaro bisigũta umũse cjẽ pihtia waharota. Ujũ pihtia waharota. Sa yero ahri yehpa gũhũ, ahri yehpa cjẽ gũhũ ujũ pihtia waharota.

11 “Ahri ijipihtiye pihtia waharota”, Cohãcjũ nigũ tũhona ñañene duhuna, Cohãcjũ cahmeñene yero cahmene marine.

12 Mari pũhtoro ahri yehpapũ tiquiro ahtatire cohtena, sojaro mehna tiquiro ahtagũ yeya masa. Ti deco umũse cjẽ ujũ pihtia waharota.

13 Ti sa cuaro wahati ijiepegũta mari pehe Cohãcjũ ni cũriro sahata ijipihtiyere tiquiro came-sagũ yeatire cohteaja mari. Ijipihtiye ti ujũ pih-tiari bato ohõ saha ijirota. Umũsepũ gũhũ ahri yehpapũ gũhũ wahma ijirota. Sa ye ti pjepũre quehnoañe dihitare yeeta ijipihtiyequina. Tireta cohteaja mari.

14 Sa yena yũhũ cahĩna, mari pũhtoro tiquiro ahtatire cohtena, Cohãcjũ ihñonopũ quehnoano yena

ijiya m̄sa. Sa quehnoano yena ijiya m̄sa Cohãcjũ m̄sa mehna tiq̄iuro bucueatire.

¹⁵ Sa yena yoa cjũri pje tiq̄iuro bajueragũ ihñana ahrire masiña m̄sa. Masa tiq̄iurore cahmeñequina tiq̄iuro ȳhd̄uoatiquina d̄hsarĩne yojop̄. Sa yero tiquinare cohtenino nine Cohãcjũ. Sata ni m̄sare ojoa ohori jiri mari acaȳro mari cahñiquiro Pablo. Cohãcjũ masiñe mehna tire ojoari jiri tiq̄iuro.

¹⁶ Sa dihita ni ojoari jiri Pablo tiq̄iuro ojoaripe. Cristo tiq̄iuro ahtatire, ñañene yeeyequina mari ijiati ḡh̄ure yahuro ohõ saha dihita ni ojoari jiri tiq̄iuro. Ihquẽ tahari mijo cjũñene tiq̄iuro yahu ojoari jiri. Apequina ne masieñequina, tuho masieñequina ni mehoñe mehna tiq̄iuro sa nidire camesa m̄jare. Sa ye tiq̄iuro sa nidi ijepegũta sijoro saha ni camesa yahure tiquina. Apeye Cohãcjũ yere tiquina ojoari p̄uri ḡh̄ure sata yeri tiquina. Tiquina sa yegũ ihñano Cohãcjũ tiquinare buhiri dahrero, pecap̄ cohãnota.

¹⁷ Ȳh̄u acaye, ȳh̄u cahña ahri ijipihtiyere ti sa wahato pano yahuu m̄sare. Sa yena ahrire masina, quehnoano yeya m̄sa. Ñañequina m̄sare sijoro saha ni tiquina buhegũ t̄hoeracãhña tiquinare, “Cristo yere duhuari”, nina.

¹⁸ Sa yena mari p̄atorore marine ȳhd̄uoriquirore Cristore quehnoano wacũ tutua nemoña m̄sa. Tiquirore quehnoano masi nemoña m̄sa. Yojop̄are, ijipihtiyere decori tiq̄iurore quehnoano ño peouhna mari. “Quehnoariquiro, tutuariquiro ijire”, niinha mari tiq̄iurore. Sata niinha.

Cohãcjũ Yere Yahuducuri Tju
New Testament in Piratapuyo (CO:pir:Piratapuyo)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Piratapuyo

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Piratapuyo [pir], Colombia

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Piratapuyo

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
ad83cef1-6eb5-5233-a8f3-356e47bbda0d